

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 42. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Fredag den 12. juni 2009
Tidspunkt: Kl. 8.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Svend Auken (S) formand, Henrik Høegh (V) næstformand, Morten Messerschmidt (DF), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Yildiz Akdogan (S), Hanne Agersnap (SF), Pernille Frahm (SF), Margrethe Vestager (RV), Frank Aaen (EL).

Desuden deltog: Udenrigsminister Per Stig Møller og beskæftigelsesminister Inger Støjberg

Formanden sagde ved mødets begyndelse, at man begyndte før normal arbejdstid, idet udenrigsministeren skulle til statsråd kl. 9.30. Hvis mødet ikke er færdigt kl. 9.15, vil det derfor blive genoptaget, når statsrådet er slut.

Punkt 1. Samråd med udenrigsministeren vedr. samrådsspørgsmål Q om udviklingen i Israel/Palæstina/Gaza

EUU alm. del (08) – samrådsspørgsmål Q (vedlagt)

Samrådsspørgsmålet havde følgende ordlyd:

”Ministeren bedes redegøre nærmere for udviklingen i Israel/Palæstina/Gaza med særligt fokus på en vurdering af EU’s fremtidige rolle med hensyn til at lægge pres på parterne og fremme forhandlinger om en varig fredsløsning for området. Endvidere ønskes en redegørelse for status på opgraderingen af aftalen mellem EU og Israel samt regeringens holdning til aftalen.”

Svend Auken begrundede samrådsspørgsmålet. Han var glad for, at udenrigsministeren ville besvare samrådsspørgsmålet i dag, idet der i forbindelse med det kommende rådsmøde skal være møde i associeringsrådet. Selv om forhandlingerne om en opradering af aftalen mellem EU og Israel midlertidigt er suspenderede, har man jo frem til årsskiftet forhandlet om en opgradering. Svend Auken henviste til den vedtagelse, som et bredt flertal i Folketinget stod bag, hvor der er opstillet en række betingelser, bl.a. at der skal være en tostatsløsning, at man skal åbne grænsen til Gaza, at man skal stoppe udvidelsen af bosættelserne på Vestbredden, og at man skal standse ødelæggelserne af huse i Østjerusalem.

Der er nu kommet en ny regering i Israel, der udover kravet om anerkendelse af staten Israel – der jo støttes af Folketinget – har stillet en række nye, overraskende betingelser, bl.a. at man skal anerkende Israel som en jødisk stat, man har nægtet at stoppe bosættelserne, og senest har man fremsat lovfor-

slag om, at Østjerusalem ikke længere kan være hovedstad, idet Jerusalem ikke kan deles. Svend Auken tilføjede, at udenrigsministerens parti i Folketinget har stillet et forslag om, at alle arabere, der bor i Israel, skal aflægge en loyalitetsed, hvis de vil bevare deres statsborgerskab. Svend Auken nævnte den nærmest desperate humanitære situation i Gaza og henviste til, at Folketinget har støttet en uafhængig FN-undersøgelse. Men desværre har Israel fuldstændig nægtet at samarbejde med Goldstone. Hertil kommer, at det har været umuligt for egypterne at etablere en koalitionsregering.

Det er på denne baggrund, man har stillet samrådsspørgsmålet, idet man gerne ville vide, hvordan det kan være, at Danmark tilsyneladende ikke i forbindelse med forberedelsen af mødet i associeringsrådet har arbejdet for at knytte tingene sammen, sådan at en opfyldelse af de krav, vi har stillet i folketingsvedtagelsen, er en forudsætning for at opgradere aftalen med Israel. Svend Auken tilføjede, at Danmark nærmest opleves som et land, der betingelsesløst støtter Israel. Han pointerede, at han altid personligt havde haft et positivt forhold til staten Israel, men den nuværende israelske regering er vel den værste regering, man endnu har haft i et land, som vi i øvrigt har venskabelige forbindelser med. Svend Auken mente, at den konfrontation, der er mellem Obamaadministrationen og Israel, er et yderligere argument. Derfor må EU på nuværende tidspunkt indtage en meget kritisk holdning og lægge et pres på Israel, ligesom vi har lagt pres på Hamas for at de betingelser, Folketinget har opstillet i sin vedtagelse, kan gå i opfyldelse.

Udenrigsministeren: Tak for din store indledning. Men der var meget vrøvl i den. Jeg synes ikke, du som formand skal sidde her og bruge indledningen til polemik.

Formanden: Det er mig, der har bedt om samrådet, og så må jeg motivere det. Du får lejlighed til at svare.

Udenrigsministeren: Tak skal du have. Men jeg synes, det var ret voldsomt forkert, hvad du sagde om regeringens holdning. Der er ikke tale om, at den danske regering står fuldstændig ensidigt på den israelske side. Vi har fra starten – i modsætning til den tidligere regering – præciseret en tobenspolitik, hvor vi forholder os kritisk både over for Israel og over for Palæstina. Vi er nok også den regering i Danmark, som har arbejdet mest for en fredsløsning, idet vi var med til at lave road map, og idet vi har startet Syriensporet. Så det er simpelt hen en forkert fremstilling, du kommer med. Du sagde, regeringen ude i verden var kendt for alene at stå på Israels side.

Formanden: Det sagde jeg ikke. Jeg sagde, at de betingelser ...

Udenrigsministeren: Må jeg ikke få lov at tale ud. Du talte også om, at regeringen ikke havde gjort noget som helst, hvad der forundrede hele verden, i forbindelse med de forhåndenværende forhandlinger med Israel. Det er simpelt hen ikke rigtigt fremstillet.

Vedtagelsen i Folketinget er jo ikke noget, Folketinget pålægger regeringen. Regeringen er jo med i denne vedtagelse. Du har selv været med til at formu-

lere den. Du stiller det op, som om der er et bredt flertal i Folketinget imod regeringen. Det folketingsflertal bestod af Venstre, S, SF, KF, Radikale Venstre, Simon Emil Ammitzbøll og Pia Christmas-Møller. Det var temmelig bredt. Vedtagelsen, som jeg selv har været med til at formulere, lyder:

"Folketinget støtter regeringens indsats for at hjælpe civilbefolkningen efter konflikten i Gaza og for at skabe en holdbar våbenhvile, der skal give sikkerhed for regionens borgere, forebygge våbensmugling ind i Gaza og sikre genåbning af grænserne. Folketinget opfordrer regeringen til i EU, i FN og bilateralt at arbejde for parternes efterlevelse af forpligtelserne i Køreplanen for Fred, herunder:

- at Hamas og andre militante grupper i Gaza efterlever et øjeblikkeligt og permanent stop for terror og raketangreb ind i Israel"

Det er den ene side. Det sagde du, men du føjede en masse ting til.

"- at Israel fastfryser bosættelsesaktiviteterne og indstiller ødelæggelserne af boliger i Østjerusalem"

Det er den anden side.

"- en FN-undersøgelse i forhold til beskyldninger for overtrædelser af folkeretten"

Det gælder også overtrædelse af folkeretten i Gaza.

"- en ophævelse af de unødvendigt stramme restriktioner på bevægeligheden for varer og humanitært udstyr hen over Gazas grænser"

Det har vi sagt fra første færd.

"- forsoning mellem de palæstinensiske fraktioner med henblik på at forhandle permanent fredsløsning med Israel"

Jeg har forklaret mange gange, at det støder mod den modstand, at Hamas ikke leverer i de forhandlinger, der er i Egypten.

"- at Egypten bidrager til at forhindre våbensmugling ind i Gaza."

Jeg synes, vedtagelsen er meget afbalanceret. Det er den linje, regeringen har stået for siden 2001.

Herefter går jeg over til at besvare samrådsspørgsmålet.

Fredsforhandlingerne mellem israelerne og palæstinenserne blev reelt sat på vågeblus af parterne under Gazakonflikten i vinter, og det er de fortsat. Nu har præsident Obama i Cairo meldt klart ud om, hvor USA står, så nu afventer vi en afklaring af den nye israelske regerings politik – den kommer formentlig i en tale her i weekenden – og forhåbentlig en afklaring af situationen blandt palæstinenserne, som stadig væk forhandler principielt med Egypten som mellemmand.

Jeg vil gerne her slå fast: De to parter i det israelsk-palæstinensiske spor har selv det primære ansvar for at nå en varig fredsløsning med to stater, der lever fredeligt side om side. Parametrene for en aftale er velkendte for parterne. Uden en klar politisk vilje til fred og bred folkelig opbakning kommer vi imidlertid ingen vegne.

Jeg har noteret mig, at de hidtidige udtalelser fra den israelske premierminister bl.a. ikke indeholder nogen eksplicit støtte til en palæstinensisk stat. Det forventes dog, at det ændrer sig i løbet af weekenden. Det er naturligvis helt centralt, at den nuværende israelske regering – som den foregående – arbejder videre for en tostatsløsning. Det understregede Obama også i Cairo. Jeg er spændt på at se, om det følges op af Netanyahu i den bebudede tale, men det formodes.

Denne tostatsløsning skal selvfølgelig baseres på de aftaler, Israel allerede har indgået, herunder køreplan for fred, som bl.a. indebærer et stop på Vestbredden for bosættelser og en forpligtelse om øget sikkerhed for Israel. Det er selve grundlaget for fredsforhandlingerne. Og det er et af de budskaber, som vi fra dansk side – både bilateralt over for Israel og i EU-kredsen – har sendt og fortsat ønsker at sende, og vi agter at gøre det igen, når vi på mandag mødes i Luxembourg med Liebermann.

Om Obamas Cairotale i øvrigt kan jeg kun sige, at jeg er meget tilfreds med de klare meldinger, han kom med. Jeg ser den som en markant understregning af et fortsat og styrket amerikansk engagement i at forfølge en fredsaftale mellem palæstinenserne og Israel og en tostatsløsning. Derfor har han og Hillary Clinton jo også udpeget George Mitchell som særlig repræsentant for dem i Mellemøsten. Han er dernede i denne uge og ventes over weekenden at tage til Syrien.

De overordnede rammer for at skabe fred i regionen er således på plads. Sikkerhedsrådets resolutioner, køreplanen for fred samt det arabiske fredsinitiativ giver os en solid platform. Vi må derfor bygge videre på de gode fremskridt, der blev opnået, inden situationen i Gaza eksploderede. Der var dengang seriøse forhandlinger mellem både Israel og palæstinenserne og indirekte i Tyrkiet mellem Syrien og Israel.

Lad mig dog også benytte lejligheden til at minde om, at selv om den seneste Gazakonflikts intense kamphandlinger blev afsluttet for over fem måneder siden, så har vi endnu ikke en permanent og holdbar våbenhvile, på trods af anstrengelser fra parterne, fra Egypten, som står for våbenhvileforhandlingerne mellem Israel og Hamas, og fra den indre palæstinensiske forsoningsproces samt selvfølgelig anstrengelserne fra det internationale samfunds side, herunder Danmark.

Uden en sikker våbenhvile ser det fortsat vanskeligt ud. Vanskeligt med hensyn til at opnå den uhindrede adgang til Gaza, som er en forudsætning – både for en mærkbar forbedring af den humanitære situation og for en egentlig genopbygning af området. Og vanskeligt med hensyn til en afklaring af de interne palæstinensiske forhold, i første række forholdet mellem det palæstinensiske selvstyre under præsident Abbas og Hamas, samt de andre palæstinensiske grupper, der affyrer raketter.

Det er nødvendigt med en form for palæstinensisk forsoning bag præsident Abbas. Og den nye palæstinensiske regering med premierminister Fayyad i spidsen, er, selv om Fayyad indtil nu har gjort et godt stykke arbejde under

svære betingelser, ikke udtryk for en sådan forsoning. Abbas' mandat som præsident udløb i januar, og det er forventningen, at en forsoningsaftale primært vil have fokus på afholdelse af nyvalg til præsident og parlament. Regeringen og EU bakker derfor op om de fortsatte egyptiske bestræbelser på området.

Gazakonflikten er et meget trist kapitel i Mellemøstens historie, fordi den endnu engang viser, at uden en israelsk/arabisk fredsløsning med oprettelsen af to stater, Israel og Palæstina, bliver der aldrig ro i forholdet mellem Israel og palæstinenserne – eller i regionen i øvrigt. Den aktive iranske støtte til Hamas og Hezbollah og dets fortsatte atomprogram er en kilde til stor utryghed både i Israel og hos de arabiske lande.

Men uden en samlet fred får vi ikke løst nogen af de grundlæggende problemer, der også er en trussel mod vores sikkerhed, fordi det konstant destabiliserer regionen og regionens forhold til os.

På denne baggrund har regeringen i EU-kredsen taget initiativ til, at EU styrker sin rolle den kommende tid i tæt samspil med USA. Det er altså stik modsat det, formanden lige sagde. EU kan komplementere det amerikanske engagement både politisk, f.eks. via kvartetten, og økonomisk ved at støtte palæstinensisk statsopbygning yderligere samt gennem vore missioner på jorden. Der må fokuseres både på en sammenhængende regional tilgang og på de enkelte konfliktspor. EU bør og kan engagere sig mere for at bidrage til en regional ramme for fredsforhandlingerne, der omfatter regionens konfliktspor og fredsspor, og hvor den saudiske konges arabiske fredsinitiativ har en central position. Det vil også støtte det stærke amerikanske engagement, som vi nu er vidne til, og det vil være et vigtigt signal fra det internationale samfund. Amerika arbejder jo også regionalt, hvad vi kan se af, at Mitchell tager til Syrien.

Derfor lægger Danmark nu op til, at EU på sigt udvikler en regional politik, hvor de enkelte politikker – det være sig handel, bistand eller politisk dialog og instrumenter – ses som en del af en sammenhængende regional politik. Det vil gøre EU bedre i stand til at varetage bredere regionale interesser og vil samtidig kunne bidrage til at fremme intraregionalt samarbejde.

Vi skal have sammenhæng i de ting, vi gør, så vi fører en koordineret linje. Både i forhold til fredsprocessen og i forhold til EU's forhold til Israel og palæstinenserne, men også i forhold til situationen i Libanon og i forhold til Syrien og ikke mindst Iran. Jeg har drøftet det danske forslag, som vil blive drøftet på mandag, forinden med Solana, der selvfølgelig får en afgørende rolle heri, og jeg er i samarbejde med den tyske udenrigsminister Steinmeier om det. Desuden drøftede jeg det den 29. maj med Hillary Clinton.

Det er nemlig vigtigt, at EU skubber på for at skabe en regional ramme for fred og stabilitet, der favner bredere end de daglige, aktuelle problemer, som regionen står overfor.

Det er min ambition og forventning, at vi på næste uges EU-udenrigsministermøde ikke bare vil sende klare budskaber om de vigtige aktuelle emner i

fredsprocessen, men også vil lægge retningspile for et fremtidigt styrket EU-engagement med fokus på det regionale spor.

Derved vil EU også være rede til sammen med USA at bidrage til at lægge det pres og give de incitament, der skal til for at få løst de mange hårdknuder i regionen op. Og forhåbentlig på sigt skabe grobunden for stabilitet og fælles sikkerhed i regionen.

Lad mig til slut komme ind på det spørgsmål, som udvalget har føjet til det oprindelige samrådsspørgsmål, nemlig om status for opgraderingen af aftalen mellem EU og Israel.

Jeg synes, det er vigtigt at beskrive den aktuelle situation i spørgsmålet om forbindelserne mellem EU og Israel korrekt.

På associeringsrådsmødet med Israel i juni sidste år besluttede parterne gradvist at styrke samarbejdet, både den politiske dialog og sektorpolitikkerne. Sidstnævnte i form af en revideret handlingsplan for samarbejdet. Den nuværende treårige handlingsplan blev sidste år forlænget med et år og udløber således nu. Da en ny handlingsplan endnu ikke er udarbejdet, har min tjekkiske formandskollega sammen med udenrigskommissær Ferrero-Waldner i maj skrevet til den israelske udenrigsminister og foreslået, at den eksisterende handlingsplan vil være styrende for EU-Israel forbindelserne, indtil parterne bliver enige om en afløser.

Jeg håber, at Israel vil tilslutte sig dette forslag på mødet på tirsdag og går i øvrigt ud fra, at det vil blive drøftet på associeringsrådsmødet på tirsdag mellem EU og Israel. Under alle omstændigheder vil jeg gerne gøre det klart, at vi ikke i EU har truffet nogen beslutning om suspension eller fastfrysning af forhandlingerne med Israel, som det nogle steder synes at være fremgået, og som jeg også mener, formanden sagde. De er ikke suspenderet. Det er bare det eksisterende grundlag, der fortsætter.

Regeringen støtter den fremgangsmåde, som jeg her har beskrevet. Men regeringen håber samtidig, at omstændighederne hurtigst muligt vil være til, at vi kan gå videre med handlingsplanen. Grundlæggende handler det jo om, at vi opnår størst indflydelse gennem dialog. EU arbejder generelt på at styrke den politiske dialog med vigtige partnerlande og nabolande. Det er i EU's strategiske interesse, og det styrker EU som global aktør. Vi ser det selvfølgelig i sammenhæng med EU's generelle samarbejde med det pågældende land.

Således støtter vi også, skal jeg gøre opmærksom på, at EU indgår en aftale med Syrien, hvis udenrigsminister var heroppe den 28. maj. Dermed vil vi få en platform for at drøfte f.eks. menneskerettigheder med Syrien, hvilket den syriske udenrigsminister også var enig i, da jeg mødtes med ham her i København den 28. maj. Han var også enig i, at vi skulle fortsætte det syriske fredsspør og det regionale spor.

Regeringen finder det derfor vigtigt, at vi fortsætter med at udnytte de muligheder for at føre kritisk dialog med Israel, der ligger i associeringsaftalen, herunder om menneskerettighedssituationen i de besatte områder. Ved at styrke vores politiske kontakter kan vi bedre fremme EU's interesser og lægge pres

på Israel, hvor det er nødvendigt, såsom at få Israel til at lade humanitær hjælp og byggematerialer komme ind i Gaza. Opgraderingen af aftalen rummer bl.a. også det danske forslag om, at der skal nedsættes en menneskerettighedskommission mellem Israel og EU. Vi skal spille på alle tangenter. Det gør EU til en stærkere aktør. Har vi ingen aftale, har vi heller ikke noget redskab til at sige fra over for Israel. Vi har ikke nogen platform.

Associeringsaftalen med Israel er ikke kun en begunstigende toldfrihandelsaftale, men også en gensidigt forpligtende aftale om at indgå i politisk dialog om emner af fælles interesse, herunder om menneskerettigheder. Det har vi fra dansk side arbejdet målrettet på vil afspejle sig endnu stærkere i det videre samarbejde mellem EU og Israel, bl.a. – som jeg nævnte – gennem etablering af en formel menneskerettighedskommission. Men i denne omgang bliver der nok kun enighed om at forlænge den eksisterende aftale.

Svend Auken sagde i anledning af at udenrigsministeren havde overfuset ham, at han blot havde spurgt, om de krav, der er opstillet i den vedtagelse, som et stort flertal i Folketinget inklusive regeringen står bag, indgår som EU-krav for en opgradering af associeringsaftalen. Han nævnte dem igen. Derudover nævnte han ønsket om nedsættelse af en menneskerettighedskommission, som er med i alle andre associeringsaftaler. Han ville gerne gentage sin anerkendelse af udenrigsministerens indsats, ikke mindst i forhold til Syrien. Han syntes, det var meget naturligt, at han gerne ville vide, hvilken holdning Danmark i de forudgående forhandlinger havde indtaget med hensyn til de nævnte krav. Spørgsmålet om aflæggelse af en loyalitetsed var ikke med i folketingsvedtagelsen, fordi det var noget, der var kommet med på et senere tidspunkt.

Pernille Frahm var glad for, at Folketingets vedtagelse så hurtigt kom på banen, og at udenrigsministeren også vedkendte sig sit medansvar for den. Det er klart, at der er politiske grunde til, at der ikke er tale om en formel suspension af forhandlingerne om en opgradering af associeringsaftalen. I anledning af udenrigsministerens udtalelse om, at han håbede, omstændighederne ville ændre sig, så man kunne få gang i forhandlingerne igen, spurgte hun, hvilke omstændigheder han talte om. Hun spurgte specifikt, om regeringen vil fremføre kravet om, at Israel anerkender en uafhængig FN-undersøgelse af menneskerettighedskrænkelserne fra begge sider i konflikten, og om Danmark også vil stille kontant krav om, at man skal standse husødelæggelserne. **Frank Aaen** sagde, at dialog jo altid lyder godt, men hvad har Danmark rent faktisk gjort, og hvad har man tænkt sig at gøre med hensyn til at stille betingelser til Israel for en opgradering af aftalen.

Kim Mortensen stod ved den beslutning, der var truffet i Folketingssalen. Han spurgte, om man kunne komme i en situation, hvor aftalen suspenderes, fordi Israel ikke lytter til USA eller til EU, og hvad der skal til, for at man genoptager forhandlingerne om en opgradering af aftalen. Eller vil regeringen give køb på nogle af de punkter, Svend Auken havde nævnt?

Margrethe Vestager spurgte, hvad udenrigsministerens forventning er til de forhandlinger, der foregår i øjeblikket. Fortsat dialog er forudsætningen for, at man kan flytte nogen, men hun syntes ikke, dialogens formål var helt klart.

Hanne Agersnap spurgte, om Danmark havde arbejdet for en suspension. Betyder det, udenrigsministeren siger om, at den eksisterende aftale kører videre, at vi sender et signal om, at der i hvert fald ikke bliver tale om en opgradering? Hun pegede på, at man også har mulighed for kritisk dialog, hvis man suspenderer aftalen. Så kan man måske få de betingelser, vi har stillet op, ind i en ny aftale.

Morten Messerschmidt undrede sig over den vinkling, tidligere spørgere havde. Han gik ud fra, at udenrigsministeren ville bekræfte, at Israel er det eneste retssamfund i Mellemøsten, hvor der finder ordentlige demokratiske valg sted. Derfor syntes han, det var underligt, at det eneste land, hvor ordførerne havde fundet problemer med menneskerettighederne, var Israel, mens man ikke udsætter den anden part for nogen kritik. EU har jo et omfattende samarbejde med palæstinenserne, både Hamas og Abbas, og hvis den palæstinensiske terror og den palæstinensiske overtrædelser af de grundlæggende frihedsrettigheder ikke ophører, hvilke sanktioner overvejer den danske regering så at få EU til at tage i anvendelse? Han mente, palæstinenserne får ekstensiv særbehandling.

Yildiz Akdogan henviste til det, udenrigsministeren havde sagt om, at det først og fremmest er en problematik, Israel og Palæstina selv skal løse, men spurgte, om udenrigsministeren havde en prioritering af de fem punkter, der var nævnt, og om han aktivt ville arbejde for, at der kommer noget med om en formel oprettelse af en menneskerettighedskommission.

Udenrigsministeren slog fast, at vores politik siden 2001 har været at gå på to ben, både reagere over for Israel og over for Palæstinenserne og støtte fredsviljen både i Israel og hos palæstinenserne.

Det, et flertal i dag, herunder formanden, taler for, er en ensidig aggression mod Israel, samtidig med at vi ikke skal gøre noget ved palæstinenserne. Udenrigsministeren mente ikke, vi kan ignorere den terror, der finder sted i Gaza, og se på den behandling, folk, der ikke støtter Hamas, bliver udsat for i Gaza. Han opfordrede til, at flertallet prøver at finde balancen. Han understregede, at der i vedtagelsen stilles krav til begge sider.

Vi har hele tiden støttet Abbas og PLO's fredsvilje, både med penge og med politisk støtte. I Gazaområdet har vi støttet borgerne, men vi har sørget for, at vores penge går direkte til kommuneprojekter eller til mennesker, ikke til Hamas. Regeringen vil ikke støtte Hamas, som er en totalitær bevægelse.

Udenrigsministeren pointerede, at vi har kritiseret Israel temmelig kraftigt for ikke at støtte Abbas, for ikke at stoppe bosættelserne og for at have alt for mange vejspæringer osv. Kan Abbas lave en fredsftale, vil vi støtte den.

Israel har ikke sagt nej til undersøgelser.

Vi skal ikke tro, at det, Obama ikke kan opnå, kan vi opnå. Men Danmark vil understøtte de krav, Obama stiller.

Udenrigsministeren sagde til Pernille Frahm, som spurgte, hvilke omstændigheder der skal til, for at vi vil gå med til en opgradering af aftalen, at der skal det til, at der er en reel vilje til fred fra begge sider, og det er der ikke hos Hamas. Det er mistilliden, som er problemet.

Han vidste godt, Frank Aaen havde en anden opfattelse, men fastholdt, at Gazakrigen blev udløst af den mængde raketter, der røg ind over Israel. Ideen med raketterne var netop at ødelægge fredssporet, hvor man var kommet meget langt. Hamas foretog også angreb inde i Israel og prøvede at kidnappe soldater. Når der ikke kommer nogen forsoning i forhandlingerne med Egypten som formidler, er det fordi Hamas ikke vil være med til at lukke Fatah ind i Gaza.

Den vedtagelse, der er foretaget i Folketinget, er selvfølgelig grundlag for regeringens arbejde og dens dialog med Israel, sagde udenrigsministeren til Kim Mortensen. Men regeringen har også tænkt konstruktivt, bl.a. ved at gå ind i Syriensporet.

Vi er temmelig utilfredse med, at vi gang på gang får løfter fra Israel om, at de nok skal hæve vejspærringerne og nok skal lade være med at lave flere bosættelser, men at løfterne ikke indfries. Udenrigsministeren mente bare ikke, det ville hjælpe noget at sige, at så ville vi slet ikke tale med Israel.

Udenrigsministeren svarede Margrethe Vestager, at hans forventning var, at der ville blive tale om en forlængelse af aftalen, men ikke nogen opgradering. Dialogens formål er at få kravene opfyldt, men det kræver en fredspolitik, som begynder at virke.

I svaret til Hanne Agersnap gentog udenrigsministeren, hvad han hele tiden havde sagt, også i Folketingssalen, at han ikke ville være med til at straffe den ene part og give penge til den anden.

Vi har aldrig sagt, at vi ville suspendere aftalen, sagde udenrigsministeren til Hanne Agersnap. Vi har sagt, at det ikke hastede med at opgradere den. Han mente i øvrigt ikke, Israel ville bøje sig for trusler om at suspendere aftalen, for de tager ikke kun hensyn til deres egen pengepung. De tager hensyn til deres egen sikkerhed.

Udenrigsministeren var glad for Morten Messerschmidts indlæg, idet det bragte en balance ind i debatten. Han gav Morten Messerschmidt ret i, at der er tale om et ensidigt angreb på Israel, som trods alt er en retsstat, og som har frie valg.

Vi vil ikke lave sanktioner mod Hamas, men vi vil ikke forhandle med Hamas, og vi vil ikke give støtte, hvor vi risikerer, at pengene bliver brugt af Hamas.

Vi har advaret Israel om, at det med sin mangel på forståelse for fredspolitikken på Vestbredden løber en risiko for, at Hamas får flertal både på Vestbredden og i Gaza, og vi har også advaret dem om, at hvis de ikke går ind for en tostatsløsning, så eksisterer Israel ikke om tyve år.

Udenrigsministeren sagde i anledning af Yildiz Akdogans indlæg, at han syntes, man drejede alting på hovedet. Det, regeringen står for, får den at vide at den skal gøre. Det er, som om man ikke har fulgt med i debatten. Oprettelse af en menneskerettighedskommission er et dansk forslag, så selvfølgelig arbejder vi for det.

Svend Auken tog afstand fra, at udenrigsministeren sagde, han havde udøvet ensidig aggression mod Israel. Han havde betonet, at han personligt er en ven af Israel og altid havde været det, og at han delte regeringens kritik af palæstinenserne. Men da man skal forhandle aftalen med Israel, var det naturligt, at han interesserede sig for, om Israel lever op til de krav, Folketinget stiller i den vedtagelse, som de fleste partier stemte for – undtagen Dansk Folkeparti og Enhedslisten.

Pernille Frahm sagde, at ensidighed er et vidt begreb, og uanset hvilke udtalelser hun kom med i denne sag, ville Morten Messerschmidt sikkert betragte dem som ensidige. Det er åbenbart den regionale linje, Danmark vil køre, men vedtagelsen i Folketinget handler om mere end det regionale. De fire af kravene i vedtagelsen er mere eller mindre gængs politik og bliver også nævnt af Obama. Hun gentog sine spørgsmål, om den danske regering har sendt besked om de seks krav, vi har opstillet i vedtagelsen, herunder at der i den beslutning, der skal træffes på rådsmødet, kommer til at stå, at Israel og Palæstina skal godkende en international undersøgelse, nemlig Goldstoneundersøgelsen, og at man stopper husødelæggelserne i Østjerusalem.

Hanne Agersnap var også ked af beskyldningen for ikke at være afbalanceret og ikke anerkende de to ben eller den regionale tilgang. Det er vigtigt, at vi arbejder med flere indgange til Mellemøstenproblematikken, men hendes kommentarer gik på den sidste del af samrådsspørgsmålet, der drejer sig om associeringsaftalen. Derfor fokuserede hun på samarbejdet mellem EU og Israel. I anledning af at udenrigsministeren havde sagt, at det var en forudsætning, at Netanyahu anerkendte tostatsløsningen, spurgte hun, om det er en forudsætning for en ny associeringsaftale, eller det er en forudsætning for fred i Mellemøsten. Hun forstod, at regeringen kun ville gå med til en videreførelse af aftalen, og bad udenrigsministeren udtale dette kraftigere, idet mange forestiller sig, at der kan blive tale om en opgradering.

Margrethe Vestager pegede på, at vedtagelsen var lavet i enighed, og hun syntes også, debatten i Folketingssalen havde været utroligt afbalanceret. Hun var glad for, at udenrigsministeren sagde, at man arbejdede for en forlængelse af den nuværende aftale, ikke en opgradering, og at han var temmelig utilfreds med, at Israel ikke indfrie sine løfter. Men udenrigsministeren havde et vist talent for at miste tålmodigheden. Hun mente, den nye amerikanske linje havde givet anledning til refleksion i Israel, og spurgte, om der er en tæt samarbejdsrelation mellem USA og EU. Hun anerkendte udenrigsministerens store personlige engagement i sagen, men ville gerne vide, om det danske synspunkt er presset i den europæiske kreds.

Frank Aaen sagde, at det var korrekt, at Enhedslisten ikke havde stemt for vedtagelsen i Folketinget, men havde stillet deres eget forslag, som han oplæste: "Folketinget opfordrer regeringen til at tage stærk afstand fra alle former for terror og væbnede angreb i Gazaregionen, arbejde for en holdbar våbenhvile, en genåbning af grænserne til Gaza og for at Israel tager reelle skridt, til at palæstinenserne kan få den selvstændige stat, de har krav på." Det var det sidste krav, man ikke syntes var stærkt nok udtrykt i flertallets forslag. Han mente, at det, der var sket i praksis, var, at man belønnede den ene side og straffede den anden, idet regeringen har boykottet Hamas, mens man ikke har taget den samme konsekvens over for Israel.

Kim Mortensen ville være glad for et tilsagn om, at den danske regering ikke vil acceptere en opgradering af associeringsaftalen. Selv om Obama og Hillary Clinton siger de rigtige ting, er der et pres mod dem i USA, hvor der er en stærk proisraelsk lobby. Derfor må EU understøtte Obamas linje.

Yildiz Akdogan mente ikke, hun havde udøvet ensidig aggression mod Israel, men opfordrede til, at man lidt stærkere bakker Obamas synspunkter op, idet der er stor modstand mod dem i USA.

Udenrigsministeren fastholdt, at ordførerne i Europaudvalget temmelig ensidigt havde pukket på, hvad han ville gøre for at straffe Israel, og ikke stillet krav til den palæstinensiske side.

Han syntes, Folketingets vedtagelse var god, og den havde han hele tiden arbejdet for, hvilket han ville dokumentere ved at læse dele af udkastet til rådskonklusioner op, selv om han måske ikke burde gøre det i et åbent møde. Han pointerede, at der var tale om et udkast, ikke en endelig tekst:

"The European Union calls on the government of Israel to commit unequivocally to the two-state solution and urges both parties to take immediate steps to resume peace negotiations, respecting previous agreements and understandings. To that effect, the Council also calls on both parties to implement their obligations under the Roadmap."

Det er tostatsløsningen.

"The Council remains deeply concerned by settlement activities, house demolitions and evictions in the Occupied Palestinian Territories, including in East Jerusalem. The Council urges the government of Israel to immediately end settlement activities, including in East Jerusalem and including natural growth, and to dismantle all outposts erected since March 2001. It reiterates that settlements are illegal under international law and constitute an obstacle to peace. The Council also urges the Palestinian Authority to continue to make every effort to improve law and order. All parties must stop incitement and violence against civilians and respect for international humanitarian law must be ensured. The EU will continue to follow closely investigations into alleged violations of international humanitarian law."

Jeg skal ikke læse det hele op, men jeg vil også nævne, at der står:

"The European Union calls for the immediate and unconditional opening of crossings for the flow of humanitarian aid, commercial goods and persons to and from Gaza without which the unimpeded delivery of humanitarian aid, reconstruction and economic recovery will not be possible."

Endelig skal jeg nævne for jer, at der står:

"The Council expresses continued encouragement for inter-Palestinian reconciliation behind President Mahmoud Abbas and support for the mediation efforts by Egypt and the Arab League. The Council calls on the Palestinians to find common ground in order to facilitate reconstruction in Gaza and the organization of elections."

Udenrigsministeren var enig med Margrethe Vestager i, at folketingsvedtagelsen var afbalanceret, men det syntes han ikke, debatten i Europaudvalget havde været. Udenrigsministeren lovede, at han i forhandlingerne i EU ikke ville miste tålmodigheden, for hvis man gør det og ikke vil tale med Israel, så bliver betingelserne aldrig opfyldt. Han kunne konstatere, at den amerikanske politik lå meget tæt på den europæiske og også taler om en regional tilgang.

Vi går ind for opgradering, men ikke nu.

Udenrigsministeren fastholdt, at vi ikke vil støtte Hamas, som er en terrororganisation, men vi støtter Abbas og PLO.

Danmark har forhandlet på livet løs både med USA og med Rusland, men vi har ikke stillet ultimative krav til Israel, for det gør man ikke i sådanne forhandlinger. Vi ønsker, at EU skal indtage en frontposition. Udenrigsministeren havde gjort rede for de danske synspunkter bl.a. på det regionale spor over for amerikanerne, bl.a. udenrigsminister Hillary Clinton.

Formanden pegede på, at en lang række NGO'er havde sagt, at den danske regering ikke havde stillet nogen betingelser, og derfor er det meget naturligt, at Europaudvalget spørger, hvad regeringen har gjort. Han mente, udenrigsministeren kunne gå fra samrådet i bevidstheden om, at et stort flertal i udvalget støtter regeringens synspunkter om at gå på to ben.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 2950+2951 (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 15.-16. juni 2009

Udenrigsministeren forelagde rådsmødets punkter.

Beskæftigelsesministeren forelagde Kommissionens meddelelse "Den fælles forpligtelse til at løfte beskæftigelsen", KOM (2009) 0257, som supplement til dagsordenspunkt 1.

Udenrigsministeren: Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Denne gang er alle punkter til orientering.

1. Forberedelse af Det Europæiske Råd den 18.-19. juni 2009

- *Formandskabets udkast til konklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 2)
KOM (2009) 0257 – bilag 1 (aktuelt notat om Kommissionens meddelelse den fælles forpligtelse til at løfte beskæftigelsen)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 417, side 1 (foreløbigt referat af EUU-møde 15/5-09)

Udenrigsministeren: Det tjekkiske formandskab vil på mandagens rådsmøde under punktet "Forberedelse af Det Europæiske Råd" præsentere sit udkast til konklusioner for Det Europæiske Råd i Bruxelles den 18.-19. juni. Der er tale om et tungt topmøde med mange væsentlige sager på dagsordenen, så vi kommer vel herfra om 3-4 timer.

Fra dansk side tager vi formandskabets udkast til konklusioner til efterretning. Det håber jeg så også, udvalget gør.

Et hovedemne på Det Europæiske Råd bliver de institutionelle spørgsmål, hvor spørgsmålet om Irland og Lissabontraktaten er i centrum. Formandskabet har indikeret, at spørgsmålet om den irske løsning vil blive det primære på mødet.

Under EU-topmødet i december 2008 blev der opnået enighed om elementerne i den irske løsning. Der er som bekendt tre elementer:

- 1) Kommissionen skal også fremover bestå af ét medlem fra hvert land, hvis Lissabontraktaten altså ratificeres.
- 2) EU vil give Irland en række juridiske garantier vedrørende tre emner. Det drejer sig om skattepolitik, Irlands neutralitetspolitik og etiske og sociale spørgsmål såsom abort- og familiepolitik.
- 3) EU vil bekræfte den store betydning, som EU tillægger spørgsmålet om arbejdstagernes rettigheder. Det vil formentlig ske i form af en eller flere politiske erklæringer.

Siden december har irerne arbejdet på de konkrete tekster. På det kommende topmøde skal vi opnå enighed om den konkrete udmøntning af enigheden fra december som grundlag for en irsk beslutning om udskrivelse af en ny folkeafstemning.

Det er afgørende, at der bliver tale om en streng teknisk udmøntning af decemberaftalen. Der må altså ikke blive tale om genforhandling. Samtidig må en løsning af de irske problemer ikke skabe utilsigtede problemer for andre. Det var det, enigheden drejede sig om.

Vi har endnu ikke modtaget de irske tekster. Og et forhandlingsmøde, der var forudset at skulle finde sted her til morgen i Bruxelles, er blevet udskudt til tirsdag.

Vi kan derfor se frem til et forløb i næste uge, der meget vel kan udvikle sig til et kapløb med tiden. Det vil selvsagt vanskeliggøre arbejdet. Når det så er sagt, har jeg troen på, at stats- og regeringscheferne vil stå ved den aftale, de indgik i december, og nå til enighed om den konkrete udmøntning af aftalen.

Irland har hidtil holdt kortene ganske tæt til kroppen. Vi har som sagt ikke teksten. Vi har ventet den et par dage. Vi har tidligere i forbindelse med embedsmandskonsultationer i Bruxelles fået et indtryk af de irske overvejelser. Det samlede overordnede indtryk af disse overvejelser var positivt. Men vi har altså ikke set nogen egentlige tekster. Når de kommer, har vi behov for nøje at granske dem for med sikkerhed at kunne konstatere, at de ikke giver Danmark problemer.

Et af elementerne i løsningen er et forhåndstilsagn til Irland fra EU-landene om på et senere tidspunkt at kunne få de retlige garantier omdannet til en protokol. Vi giver altså et politisk løfte, og så bliver de omdannet til en protokol ved førstkomende lejlighed. Det var det, vi aftalte i december. Det kan f.eks. ske i forbindelse med udvidelsestraktaten med Kroatien.

Vi vil fra dansk side selvfølgelig bidrage til en fornuftig løsning. Irland lægger vægt på en formalisering, og vi mener, at vi bør være imødekommende over for et sådant ønske, så længe det ikke medfører behov for ny ratifikation af Lissabontraktaten i medlemslandene.

Endvidere forventes det i opfølgning på beslutningen fra Det Europæiske Råd i december, at Det Europæiske Råd vil tage stilling til udpegelsen af den kommende kommissionsformand. Alt tyder på, at der er bred enighed om genudnævnelsen.

Et andet af topmødets hovedemner vil være den finansielle, økonomiske og sociale situation. Drøftelserne ventes denne gang at tage stilling til arkitekturen af det fremtidige tilsyn og regulering af finanssektoren på baggrund af bl.a. den såkaldte Larosièrerapport, som jo er behandlet her i udvalget. Økofin vedtog på sit møde den 9. juni konklusioner om det videre arbejde med forbedret finansielt tilsyn på tværs af grænserne.

Vi vil også følge op på det sociale topmøde i Prag den 7. maj. I den forbindelse vil jeg gerne nævne Kommissionens meddelelse "A Shared Commitment to Employment", som også er reflekteret i konklusionsudkastet. Meddelelsen indeholder en række forslag til medlemslandene om en øget indsats f.eks. i forhold til tidlig

aktivering, kompetenceudvikling og mobilitet finansieret over socialfonden og de øvrige strukturfonde.

For god ordens skyld vil jeg sige, at beskæftigelsesministeren forelægger meddelelsen for udvalget senere i dag. Derfor vil jeg ikke gå længere ind i dette på nuværende tidspunkt. I kan diskutere dette med beskæftigelsesministeren.

Endelig ventes der gjort status for G20-processen.

Klima er et tredje hovedemne, og fra dansk side hilser vi det velkomment, at formandskabet lægger op til en drøftelse af klimaspørgsmålet. Det har vi presset på for fra dansk side, og jeg vil ikke lægge skjul på, at dette emne meget vel kan blive det væsentligste set i en dansk optik.

Det er vigtigt, at man på Det Europæiske Råd vedtager konklusioner, der sikrer fremdrift i de interne EU-forhandlinger frem mod klimatopmødet i København til december. På topmødet vil vi derfor fortsætte forberedelsen af COP15 og følge op på beslutningen fra forårstopmødet om en køreplan, som skal sikre, at EU i god tid inden klimakonferencen får truffet de nødvendige beslutninger vedrørende bl.a. finansieringsmodeller og -bidrag.

I forlængelse af Det Europæiske Råd i marts har der med Danmark som drivkraft været igangsat et arbejde vedrørende finansieringsspørgsmålet, som indtil videre er kulmineret med konklusionerne fra Økofin. Der er som noget nyt opnået enighed om nogle principper for finansiering. Jeg kan her nævne konklusionsudkastets punkt 17, hvor man taler om, at der skal tages hensyn til landenes betalingssevne og udledningsniveau. Det er et godt resultat, der blev opnået på Økofin, og som den danske finansminister arbejdede kraftigt for. Men der må forventes kritik og modstand fra flere lande, herunder fra Polen, som godt vil have lov til at udlede noget mere, før de skal betale.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi fra dansk side gerne havde set konklusioner, der var mere vidtgående. Men det ændrer ikke ved, at der er skabt reelle fremskridt i forhold til topmødet i marts. Og så er det vigtigt for mig at slå fast, at vores samlede ambitionsniveau er uændret. EU skal fortsat påtage sig en ledende rolle frem mod et succesfuldt resultat i København.

Dernæst vil jeg oplyse, at Kommissionsformand Barroso den 17. juni forud for Det Europæiske Råd har inviteret EU-landene omkring Østersøen til en middag – det er jo venligt af ham – med henblik på at drøfte energisikkerhed. Særligt vil den såkaldte Baltic Interconnection Plan være i fokus. Desuden har Barroso varslet en orientering om energisikkerhed med særlig fokus på gasforsyningen fra Rusland til EU-medlemslandene i forbindelse med middagen den 18. juni.

Jeg vil også nævne, at EU's Østersøstrategi er omtalt i konklusionerne. Det er en prioritet for det kommende svenske formandskab, som vi fra dansk side støtter.

Af andre emner, der ventes behandlet på mødet, vil jeg nævne illegal indvandring i Middelhavsregionen, som særligt de sydeuropæiske medlemslande har ønsket sat på dagsordenen.

Endelig vil vi som vanligt i forbindelse med middagen den 18. juni drøfte en række eksterne emner, herunder Afghanistan og Pakistan.

Alt i alt er der tale om et vigtigt og ganske substansfuldt møde i Det Europæiske Råd, hvis hovedemner vi fra dansk side kan støtte.

Vi vender som vanligt tilbage til mødet i det Europæiske Råd, når statsministeren forelægger det her i udvalget den 17. juni.

Hanne Agersnap var glad for, at det er den danske holdning, at man skal sikre fremgang i processen frem mod COP15 i København, men pegede på, at der vedrørende finansieringsmekanismer ikke længere står, at EU skal yde et betydeligt bidrag. Også det med, at der skal være tale om additionelle og forudsigelige midler, bør komme med.

Hun spurgte, hvordan det, der står i punkt 17 i udkastet, skal forstås.

Udenrigsministeren sagde i svaret til Hanne Agersnap, at vi har fået princippet for byrdefordelingen ind, men det er ikke udmøntet – hvad vi gerne havde set – idet nogle lande har den opfattelse, at hvis vi gør det for tidligt, vil andre lande blot kræve endnu mere. Han var enig i, at EU ikke kan vente ret meget længere. I den forbindelse nævnte udenrigsministeren, at der kommer et FN-topmøde om sagen i september.

Udenrigsministeren svarede på det sidste spørgsmål, at meningen er, at man ikke kan pålægge et land som Letland samme byrde som Danmark, som står betydeligt meget stærkere økonomisk, og at hvis man i forvejen har gjort meget for at nedbringe udledningen, kan man få rabat.

Hanne Agersnap spurgte, om der var taget stilling til, hvilket år der skal være basisåret.

Udenrigsministeren svarede, at det var der ikke endnu. Man plejer at bruge 1990 som basisår, men det er ikke så godt for os, idet det regnede meget det år.

Beskæftigelsesministeren: Kommissionen har netop offentliggjort meddelelsen "Den fælles forpligtelse til at løfte beskæftigelsen". Meddelelsen er et bidrag til Det Europæiske Råd, og den indeholder konkrete forslag til en øget indsats for beskæftigelsen under den økonomiske krise.

Meddelelsen er allerede oversendt til Europaudvalget som svar på spørgsmål nr. 141.

Regeringen er generelt positiv over for Kommissionens meddelelse.

Meddelelsen bygger på tre overordnede mål, som udspringer af Det Europæiske Råds forårstopmøde:

1. At opretholde beskæftigelsen og fremme mobiliteten.
2. At forbedre kompetencer og matchning med arbejdsmarkedets behov.
3. At skabe øget adgang til beskæftigelse.

For at fremme beskæftigelsen og mobiliteten lægger Kommissionen op til, at medlemslandene giver mulighed for arbejdsfordelingsordninger, styrker virksomhedsomlægninger og fremmer iværksætteri.

For at fremme mobiliteten i EU opfordrer Kommissionen til, at medlemslandene forlænger retten til arbejdsløshedsunderstøttelse til 6 måneder for arbejdsløse, der søger arbejde i et andet EU-land.

I forhold til målet om at forbedre kompetencer og matchning med arbejdsmarkedets behov opfordres medlemslandene til at sikre lærepladser for de unge og nedbringe antallet af unge, der opgiver deres uddannelse.

Desuden opfordres medlemslandene til, at 15-19-årige sikres tilbud om uddannelse og arbejde efter senest en måneds arbejdsløshed. For de 20-24-årige skal det ske efter senest to måneders arbejdsløshed.

Med hensyn til at skabe øget adgang til beskæftigelse sætter meddelelsen fokus på behovet for at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik. Voksne skal have et nyt jobtilbud eller tilbydes andre beskæftigelsesfremmende aktiviteter senest efter 3 måneders ledighed.

Endelig opfordres medlemsstaterne til at sænke de ikke lønrelaterede arbejdskraftomkostninger, stimulere efterspørgslen og skabe flere jobs ved hjælp af f.eks. skattelettelser eller offentlige investeringer.

Meddelelsen fremhæver, at den fælles forpligtigelse til at løfte beskæftigelsen skal understøttes med alle til rådighed stående midler. I den forbindelse er den europæiske socialfond i fokus. Det foreslås at give mulighed for at "front-load" socialfondsprogrammerne. Det betyder, at landene i en kort periode kan reducere den nationale medfinansiering på konkrete socialfondsprojekter.

Som nævnt er regeringen generelt positiv over for Kommissionens meddelelse. Specielt finder jeg det positivt, at der er særlig fokus på indsatsen mod ungdomsarbejdsløshed.

Erfaringerne fra tidligere arbejdsløshedsperioder viser, at det kan have store konsekvenser, hvis unge mennesker ikke får ordentligt fodfæste eller falder ud af arbejdsmarkedet i en ung alder.

Med hensyn til socialfonden vil jeg sige, at det danske socialfondsprogram for 2007-13 allerede i dag rummer mulighed for at iværksætte aktiviteter, der kan afbøde de beskæftigelsesmæssige effekter af krisen.

Kommissionens forslag om at "front-load" socialfondsprogrammerne betyder ikke, at EU stiller flere EU-midler til rådighed for de enkelte lande over den samlede budgetperiode fra 2007-13. Forslaget giver alene lande med likvidetsproblemer mulighed for – i en kort periode – at bidrage med en mindre national medfinansiering, når de vil hjemtage EU-midlerne. Prisen er, at de senere i budgetperioden skal bidrage med en højere national medfinansiering, da den nationale medfinansiering i hele budgetperioden fastholdes uændret.

Vi kan godt være lidt bekymrede over dette forslag. Vores erfaring – på europæisk plan – er, at det kan medføre dårligere eller mindre relevante projekter, hvis kravet til national medfinansiering sættes ned.

Men vi hæfter os ved, at det vil være frivilligt for medlemslandene at gøre brug af muligheden for at reducere det nuværende krav om en national medfinansiering på 50 pct.

Jeg var til mit første møde i EPSCO i mandags. Her støttede jeg tanken om forpligtende initiativer på beskæftigelsesområdet. Samtidig fremhævede jeg velkendte danske synspunkter på beskæftigelsespolitikken. Jeg nævnte bl.a., at man ved håndteringen af den aktuelle krise skal være opmærksomme på tre forhold:

For det første skal vi undgå at beskytte virksomheder og jobs, som ikke kan klare sig i den globale konkurrence. Det vil blot forsinke nødvendige omstruktureringer.

For det andet må vores ønske om at stimulere beskæftigelsen ikke undergrave vores økonomiske bæredygtighed på den lange bane. Vi skal undgå uansvarlig gældsætning og inflation, der blot vil forstærke krisen.

Og for det tredje skal vi huske på, at krisen er midlertidig. Når krisen er overstået, vil vi efter alt at dømme mangle arbejdskraft. Det følger af den demografiske udvikling. Derfor er det vigtigt, at vi – også i den aktuelle krise – fortsat arbejder for et fleksibelt arbejdsmarked og en veluddannet, produktiv og mobil arbejdskraft.

Afslutningsvis vil jeg sige, at meddelelsen er meget lidt detaljeret. Fra dansk side foretrækker vi derfor, at Det Europæiske Råd hilser initiativet velkommen, men venter med en egentlig beslutning, til de konkrete forslag er blevet behandlet i rådsformationerne.

Vi forventer, at Kommissionen fremlægger konkrete forslag i forlængelse af meddelelsen den 17. juni. Jeg vil selvfølgelig sikre, at også disse forslag oversendes til Europaudvalget.

Hanne Agersnap var enig med beskæftigelsesministeren i, at meddelelsen har en meget lav detaljeringsgrad, og mente, det ville være fornuftigt at vende tilbage til den, når den er blevet udmøntet lidt mere. Med hensyn til forslaget om at tillade "front-loading" af socialfondens midler fornemmede hun, at beskæftigelsesministeren var lidt mindre skeptisk, end det fremgår af samlenotatet. SF er ikke så skeptisk over for "front-loading" i den nuværende situation, hvor vi har brug for at få sat beskæftigelsesinitiativer i gang.

Pia Adelsteen delte den lidt skeptiske holdning over for "front-loading", idet man måske ikke går så helhjertet op i at vurdere projekter, som man ikke selv skal medfinansiere. I anledning af beskæftigelsesministerens bemærkninger om det med at forbedre kompetencerne og matche dem med arbejdsmarkedets behov mente hun, det var en kæmpe udfordring, idet det ikke bliver så let at omskole de arbejdere i mandefag, som bliver arbejdsløse, til at blive sygeplejersker eller social- og sundhedsassistenter.

Beskæftigelsesministeren sagde i relation til "front-loading", at hun anerkendte, at der var nogle lande, der havde likviditetsproblemer, men vi skal sikre, at der bliver tale om gode projekter. Derfor var hun generelt skeptisk.

Beskæftigelsesministeren opfattede Pia Adelsteens bemærkninger om matchningen mellem kompetencer og arbejdsmarkedets behov som gående på, hvad vi vil gøre i Danmark. Her pegede hun på, at vi midlertidigt har sat store midler af, som gør det nemmere at omskole sig til f.eks. socioarbejder,

men hun erkendte, at det ikke er nemt at få en jord- og betonarbejder til at blive sociomedhjælper. Beskæftigelsesministeren tilføjede, at hvis man ansætter en person, som ikke har den relevante kompetencegivende uddannelse, kan man få tilskud til, at vedkommende kan tage den, mens vedkommende er på arbejdspladsen. Hun nævnte også, at hun vil gøre en særlig indsats over for de unge, og at hun havde haft møder med praktikere og forskere herom, ligesom hun skulle have møder med arbejdsmarkedets parter. For vi kommer til at mangle arbejdskraft, når vi er kommet over krisen.

Hanne Agersnap var enig i, at det er vigtigt med kvalitet og relevans, men opfordrede beskæftigelsesministeren til at sikre dette på anden måde.

Beskæftigelsesministeren sagde, at vi må se, hvad det lidt mere konkrete udspil vil gå ud på. Hun ville vende tilbage til sagen.

2. Udvidelsen – tiltrædelsesforhandlingerne med Kroatien

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1124 (seneste behandling i EUU 24/4-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Pia Adelsteen havde forstået, at man var rimelig langt med optagelsesforhandlingerne med Kroatien, og at det går den rigtige vej, men spurgte, hvordan det går med grænsestriden mellem Kroatien og Slovenien, idet hun forstod, at Kroatien egentlig er indstillet på at lade domstolen i Haag afgøre den, men at Slovenien blokerer herfor.

Udenrigsministeren nævnte, at punktet var taget af dagsordenen. Vi har tænkt os at støtte Kroatien, så processen kan fortsætte, men det er rigtigt, at Slovenien blokerer.

3. Den mellemøstlige fredsproces

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 7)
EUU alm. del (08) – bilag 410 (henvendelse af 27/5-09 fra Mellemfolkeligt Samvirke)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1127 (seneste behandling i EUU 24/4-09)
EUU alm. del (08) – bilag 279, side 780 (behandlet i EUU 20/2-09)
EUU alm. del (08) – bilag 213, side 698 (behandlet i EUU 23/1-09)

Udenrigsministeren: Den mellemøstlige fredsproces har vi været temmelig grundigt igennem under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden. Jeg læste jo under samrådet op, hvad jeg forventer at der kommer som rådskonklusioner på mandag. Jeg har også fortalt jer om det danske forslag om regional tilgang, som vil blive drøftet på mødet.

4. Cuba

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 10)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (072) – bilag 321, side 1103 (seneste behandling i EUU 13/6-08 – punktet ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

5. Det vestlige Balkan

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 12)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 303, side 973 (seneste behandling i EUU 10/3-09)
EUU alm. del (08) – bilag 279, side 781 (behandlet i EUU 20/2-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

6. Afghanistan/Pakistan

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (08) – bilag 303, side 978 (Afghanistan) (seneste behandling i EEU 10/3-09)

EUU alm. del (08) – bilag 279, side 779 (behandlet i EEU 20/2-09)

EUU alm. del (08) – bilag 139, side 512 (Pakistan) (seneste behandling i EEU 5/12-08)

EUU alm. del (08) – bilag 79, side 217 (behandlet i EEU 17/11-08)

Udenrigsministeren: Afghanistan og Pakistan er på dagsordenen, men ventes ikke drøftet, da emnerne skal drøftes på Det Europæiske Råd den 18.-19. juni under udenrigsministrenes middag. Jeg forventer ikke, at vi drøfter det på mandag.

Men vi vedtager nok nogle rådskonklusioner, hvor man vil give rådssekretariatet og Kommissionen til opgave at udarbejde en ny samlet plan for EU's indsats i Afghanistan og i Pakistan. Den har vi selvfølgelig ikke om torsdagen. Det er et langsigtet projekt.

Formålet med planen er at styrke EU-indsatsens kohærens, effektivitet og synlighed. Særligt for Afghanistan vil der være behov for, at EU finpudser prioriteterne efter valget den 20. august.

Danmark har som bekendt arbejdet for at styrke EU's indsats i såvel Afghanistan som Pakistan.

EU holder den 17. juni for første gang et topmøde med Pakistan. Det har vi længe arbejdet for. Topmødet, som blev til på bl.a. dansk foranledning, er et væsentligt signal om EU's engagement i Pakistan, hvor vi har en særdeles stor interesse i at understøtte landets demokratiske kræfter og stoppe terrorismen, hvor vi kan.

P.t. er flygtningekrisen i Pakistan det mest bekymrende. Ca. 2,8 mio. mennesker er nu internt fordrevne. Danmark har givet 15 mio. kr. til den humanitære indsats. EU har bidraget med lidt over 50 mio. kr. Set i den sammenhæng ligger det danske bidrag jo højt. Men der er brug for mere.

7. Georgien

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 18)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 417, side 5 (foreløbigt referat af EEU-møde 15/5-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. (Evt.) Moldova

- *Rådskonklusioner samt vedtagelse af forhandlingsmandat*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 2 (samlenotat side 1)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1125 (behandlet i EEU 24/4-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Den europæiske sikkerheds- og forsvarspolitik (ESDP)

- *Vedtagelse af rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 21)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 139, side 513 (seneste behandling i EEU 5/12-08)
EUU alm. del (08) – bilag 79, side 208 (behandlet i EEU 7/11-08)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. (Evt.) Irak

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 1 (samlenotat side 23)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 279, side 793 (seneste behandling i EEU 20/2-09 – punktet ikke omtalt)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Kenya

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. (Evt.) Sudan/Dafur

- *Rådskonklusioner*
Rådsmøde 2950-2951 – bilag 3 (samlenotat side 2)
Udvalgsmødereferat:
EUU alm. del (08) – bilag 303, side 976 (seneste behandling i
EUU 10/3-09)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Burma/Myanmar

- *Politisk drøftelse*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (08) – bilag 357, side 1126 (senest behandlet i
EUU 24/4-09)

Udenrigsministeren: Jeg forventer, at der på rådsmødet vil være en kort meningsudveksling om situationen i Burma i forlængelse af drøftelserne på det seneste rådsmøde, hvor vi blev enige om nødvendigheden af en resolut reaktion fra EU på retssagen mod Aung San Suu Kyi. Som vi har drøftet så tit, støtter vi et så strengt sanktionsregime som muligt.

14. Guantánamo

- *Vedtagelse*
Rådsmøde 2950+2951 – bilag 4 (tillæg til samlenotat)
Udvalgsmødereferater:
EUU alm. del (08) – bilag 213, side 703 (senest behandlet i EUU
23/1-09)

Udenrigsministeren: Der forventes vedtaget en fælles EU-US erklæring om afviklingen af fangelejren på Guantánamobasen og det fremtidige transatlantiske antiterrorssamarbejde.

Erklæringen, der er blevet til på amerikansk foranledning, understreger, at den internationale indsats mod terrorisme skal ske i overensstemmelse med folkeretten og de enkelte landes menneskerettighedsforpligtelser.

Det understreges endvidere i erklæringen, at det primære ansvar for at lukke Guantánamo og finde opholdsmuligheder for de derfra løsladte personer hviler på USA.

Samtidig oplyses det, at visse EU-lande har tilkendegivet at være villige til at modtage løsladte personer fra Guantánamo. Det understreges i den forbindelse, at en sådan beslutning alene henhører under de enkelte landes enekompetence. Der henvises i den forbindelse til Rådets – altså Rådet for retlige og indre anliggender

– etablering af en særlig informationsmekanisme vedrørende modtagelse i Schengenområdet af løsladte personer fra Guantanamo, så man ved, hvor de er henne, og hvem der har taget imod dem.

Regeringen har tidligere redegjort for spørgsmålet om modtagelse af løsladte fanger fra Guantánamo i Udenrigspolitisk Nævn, hvor jeg til jeres oplysning kan sige, at der var bred opbakning til regeringens afvisning af at modtage løsladte fanger. Men det kan være, Europaudvalget mener noget andet. Det kan jeg jo ikke vide.

Endelig kan det nævnes, at erklæringen understreger behovet for at fortsætte det transatlantiske samarbejde i identifikationen og udviklingen af den folkeretlige ramme for indsatsen mod terror.

Pia Adelsteen var helt enig med regeringen i, at det er et nationalt anliggende, om vi vil tage nogle af fangerne, men pegede på, at der jo er meget åbne grænser i EU, og når først en formodet terrorist er kommet til ét EU-land, kan han jo bevæge sig til et andet land. Hun spurgte, hvordan regeringen forholder sig til den problematik.

Pernille Frahm spurgte, hvilke lande der har planer om at tage fanger fra Guantánamo, og om Danmark var iblandt disse lande.

Udenrigsministeren betegnede det spørgsmål, Pia Adelsteen havde stillet, som meget relevant, for da vi har åbne grænser, kan en fange stå ved den danske grænse to dage efter at han er kommet til et andet EU-land. Derfor har man opbygget et informationssystem, hvorefter landene skal informere de andre lande, hvis fangerne forlader landet, så vi har mulighed for at træffe forholdsregler. I den forbindelse mindede udenrigsministeren om, at der ikke er nogen af fangerne, der er dømt. Udenrigsministeren tilføjede, at han havde sagt direkte til amerikanerne, at vi ikke ville modtage nogen fanger, dels fordi det ville kræve en ændring af den danske lovgivning, dels fordi han syntes, Danmark havde ydet så meget i Afghanistan.

Han svarede Pernille Frahm, at flere europæiske lande har indvilget i at tage fanger fra Guantánamo, men i et åbent møde ville han ikke sige hvilke.